

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoE/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417203064
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fiľakovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8417203064.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fiľakovského a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 35 724 803, právne zastúpený: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti povinnému: K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. námestie XX/XX, XXX XX H., o udelenie poverenia, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 10Er/346/2017-27 zo dňa 26. marca 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený podal dňa 09.02.2017 u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., so sídlom kancelárie Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava do zápisnice návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému o vymoženie pohľadávky vo výške 248,95 eur s príslušenstvom priznanej rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, sp. zn.: SRSApA 13309/16 zo dňa 20.09.2016.

3. K návrhu oprávnený priložil vyššie špecifikovaný rozhodcovský rozsudok. Na základe výzvy zo dňa 24.10.2017 doložil oprávnený ako prílohy Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 21.08.2012 uzavretú medzi Slovak Telekom, a.s. ako poskytovateľom a povinným ako účastníkom, Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach uzavretú medzi oprávneným a povinným zo dňa 02.10.2015 a Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu zo dňa 02.10.2015, Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 uzavretú medzi oprávneným a pôvodným veriteľom Slovak Telekom, a.s. a identifikáciu vymáhanej pohľadávky.

4. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky k zmluve. Exekučný súd musí posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzatvorená, ale aj to, či bola uzatvorená platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, príslúcha mu právo vyvodit' všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 Cdo 139/2012 zo dňa 22.1.2013).

5. Dohodou o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 02.10.2015 uznal povinný čo do dôvodu a výšky pohľadávku z faktúry č. XXXXXXXXXX splatnej dňa 25.02.2013. Žalobu na rozhodcovský súd podal oprávnený až dňa 06.07.2016, teda v čase, kedy by bez uzavretia Dohody o uznaní záväzku, bola už pohľadávka z faktúry premlčaná, na čo by všeobecný súd, v prípade neuzavretia Rozhodcovskej zmluvy rovnako zo dňa 02.10.2015, musel zo zákona prihladať. K danému je potrebné uviesť, že hoci v čase vydania tohto rozhodnutia už súd nie je oprávnený ex offa skúmať a prihladať na premlčanie pohľadávky dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu, v čase uplatnenia nároku oprávneného na Rozhodcovskom súde, všeobecné súdy ešte túto povinnosť mali.

6. Z postupu oprávneného je teda zrejmé, že uzavretím Dohody o uznaní záväzku oprávnený mal záujem si zabezpečiť možnosť domáhať sa zaplataenia dlžnej sumy z faktúr aj po uplynutí premlčacej doby a zároveň uzavretím Rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň založiť právomoc iného ako všeobecného súdu, ktorý v tom čase mal povinnosť na premlčanie pohľadávky, v prípade neuzavretia Dohody o uznaní záväzku, v spotrebiteľských veciach prihladať ex offa. Z uvedeného je zrejmé, že oprávnený si „dvojito poistil“ možnosť domáhať sa zaplataenia premlčanej dlžnej sumy cestou iného ako všeobecného súdu.

7. Takýto postup jednoznačne smeruje k obchádzaniu zákonných ustanovení o premlčaní pohľadávok ako základného inštitútu civilného práva, nemôže požívať právnu ochranu a právne úkony smerujúce k takémuto obchádzaniu zákona sú sankcionované ich neplatnosťou.

8. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je tiež to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Súčasťou takýchto zmlúv sú všeobecne formulované predtlačené ustanovenia, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov.

9. Medzi oprávneným a povinným bola dňa 02.10.2015 uzatvorená Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky zo spotrebiteľskej Zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ako samostatná listina Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva. Predmetná Zmluva o poskytovaní verejných služieb predstavuje spotrebiteľskú zmluvu, pretože bola uzatvorená medzi dodávateľom (oprávneným) a spotrebiteľom (povinným) v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka a jej ustanovenia boli pre spotrebiteľa, rovnako ako celá Rozhodcovská zmluva, vopred pripravené.

10. Z exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že rozhodcovský súd založil svoju právomoc na čl. II Rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom.

11. Takúto Rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za platne uzatvorenú, nakoľko v prípadoch, ak je žalobcom dodávateľ, nie je spotrebiteľovi umožnené brániť sa mimo rozhodcovského súdu, čo sťažuje prístup povinného ako spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

12. Rozhodcovskú zmluvu si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal. Povinný ako spotrebiteľ mohol len formulárovú zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej podmienkam.

13. Danú rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania dňa 02.10.2015, tj. v rovnaký deň ako oprávnený s povinným uzavreli Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach súd I. inštancie považoval za absolútne neplatné dojednanie. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá vo formulárovej podobe, ktorú predkladal oprávnený povinnému, nebola individuálne dojednaná, jej obsah povinný ani nemohol ovplyvniť, dopĺňali sa len údaje o povinnom ako meno, bydlisko, rodné číslo, číslo a dátum uzavretia zmluvy. Súd sa pri svojej činnosti pravidelne stretáva s rozhodcovskými zmluvami uzatváranými oprávneným s rôznymi spotrebiteľmi a stretáva sa v takýchto prípadoch často s argumentáciou snažiacou sa presvedčiť súd o jej individuálnom vyjednaní argumentom, že rozhodcovská zmluva tu bola uzatvorená na samostatnej listine, teda nebola súčasťou všeobecných podmienok, že bola spotrebiteľom priamo podpísaná, a že spotrebiteľ bol o všetkých jej dôsledkoch poučený, a že táto nebola podmienkou uzavretia zmluvy. Táto argumentácia ale neobstojí. Súd sa prakticky dennodenne stretáva s týmito rozhodcovskými zmluvami a je nemožné uveriť tomu, že by desiatky rôznych spotrebiteľov nezávisle od seba pri „individuálnom“ dohodovaní rozhodcovskej zmluvy prejavili presne takú istú individuálnu vôľu pokiaľ ide o jej vyjednané znenie, výber rozhodcovského

súdu, ktorým je vždy Stály rozhodcovský súd v Bratislave a vôbec celkové dojednanie rozhodcovskej zmluvy ktoré je vždy totožné.

14. Veriteľ by mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy spočíval výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Keďže oprávnený na tunajšom súde inicioval množstvo podobných exekučných konaní kde právomoc rozhodcovského súdu bola založená na rovnakej rozhodcovskej zmluve, súdu z jeho činnosti je známe, že je to práve a takmer výlučne (s iným prípadom sa súd zatiaľ nestretol) veriteľ kto iniciuje konanie pred rozhodcovským súdom. Sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej podobe, jednostranne určil, komu, resp. ktorému rozhodcovskému súdu, bude vec predložená. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 ať C-244/98, C-40/08, C-473/00, C -243/08, C-168/05). Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka platnom a účinnom v rozhodnom období.

15. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Na preukázanie, že v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a teda že s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu nepostačuje jednoriadkové vopred predtlačené „vyhlásenie dlžníka“ na konci rozhodcovskej zmluvy, že s uzavretím tejto zmluvy súhlasí, a že o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy bol vopred osobitne poučený.

16. Rozhodcovská zmluva je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom (povinným) osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa (povinného) sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Dojednanie neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy uvedeným spôsobom sa prieči dobrým mravom.

17. Dojednanie vyššie uvedenej rozhodcovskej zmluvy je neprijateľnou podmienkou v zmysle ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa povinný ako spotrebiteľ nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia vedie povinného k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené oprávneným bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah.

18. Navyše, ak by súd vyššie uvedený postup oprávneného akceptoval, došlo by tým k obídeniu priameho zákonného zákazu, nakoľko z listín predložených oprávneným - z dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, dohody o uznaní záväzku a rozhodcovského rozsudku je zjavné, že vymáhaný nárok vo výške 248,95 eur predstavuje tu zmluvná pokuta dojednaná mobilným operátorom, dojednanie o ktorej bolo súdmi opakovane právoplatne judikované ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, čo je podľa názoru súdu ďalší dôvod, prečo nemôže obstať „uznanie záväzku“ a naň nadväzujúca rozhodcovská zmluva. V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na zmluvnú pokutu preto súd dáva do pozornosti, že už Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.03.2012.

19. Okresný súd Bardejov aj v rozsudku sp.zn.2C/409/2015 zo dňa 25.2.2016 vyhodnotil dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 248,95 eur v Dodatku k Zmluve so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., čo do významu úplne totožné s dojednaním z ktorého žalobca uplatňuje právo v tomto konaní za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Koniec koncov, už aj názor Okresného súdu Kežmarok o neplatnosti predmetného dojednania o zmluvnej pokute vo výške 248,95 eur musí byť známy napr. z konaní sp.zn.9C/552/2015 alebo 9C/381/2015 kde už bola judikovaná neprijateľnosť danej zmluvnej podmienky.

20. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej dohody o zmluvnej pokute. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98). V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.6Co/238/2012 zo dňa 10.9.2013.

21. Keďže rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc od neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá je neplatná, vydaný rozhodcovský rozsudok trpí nedostatkom materiálnej vykonateľnosti. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

22. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie oprávnený, ktorým žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že v posledných rokoch právny poriadok Slovenskej republiky v oblasti spotrebiteľského rozhodcovského konania prešiel zásadnými zmenami vyžadovanými právom EÚ. Oprávnený sa všetkým legislatívnym zmenám podrobil a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinným postupoval prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. Podľa názoru oprávneného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje zdôvodnenie, prečo skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá vo formulárovej podobe, je pre súd neprijateľné. Uvedený záver súdu je absurdný. Takýmto výkladom by totiž boli neplatné aj všetky zmluvy, ktoré hromadne využívajú štátne aj neštátne energetické podniky, bankové inštitúcie a pod., keďže tieto rovnako používajú predpripravenú zmluvnú dokumentáciu. Ďalej uviedol, že v čase podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebolo účinné ustanovenie § 3 ZSRK, táto je uzatvorená na samostatnom dokumente, a je tak obsahovo ako aj formálne oddelená od Dohody o uznaní záväzku. Povinný rozhodcovskú zmluvu podpísal sám a dobrovoľne, pričom jej podpisom nebolo nijako podmienené poskytnutie úveru. Listina s názvom Rozhodcovská zmluva neobsahovala žiadne iné dojednania okrem rozhodcovskej zmluvy. To znamená, že spotrebiteľ ju mohol odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia, keďže sa v danej rozhodcovskej zmluve nenachádzali. Rozhodcovská zmluva a dohoda o uznaní záväzku boli povinnému doručované na adresu jeho bydliska. Oprávnený tiež poukázal na

to, že zmluva, na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky bola uzatvorená dňa 21.08.2012, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená 2.10.2015, teda po viac ako troch rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov. Oprávnený poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd, preto nemožno považovať uzavretie rozhodcovskej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 09. 2011 vydaného vo veci 3MCdo/11/2010 vyplýva, že pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy, preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné len pokiaľ ide o dôvod uvedený v ust. § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z., teda vtedy, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Rozpor s dobrými mravmi je tak viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku. Nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúcim bude len to, či plnenie, ktoré má byť vykonané odporuje alebo neodporuje dobrým mravom. Len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konanie. Oprávnený má v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právo, aby vecne príslušný súd priznal jeho nároku ochranu spôsobom a v rozsahu, aký ustanovuje zákon. Namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva oprávneného na súdnu ochranu a k porušovaniu princípov právnej istoty, čím je oprávnenému znemožňované efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu a zároveň takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu.

23. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

24. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku účinného od 01.04.2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelenie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

25. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

26. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

27. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, že Zmluva o poskytovaní verejných služieb Fix zo dňa 21. augusta 2012 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľským vzťahom, nakoľko právny predchodca oprávneného vystupoval v zmluvnom vzťahu ako dodávateľ, ktorý má poskytovať úverov v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný ako spotrebiteľ nevystupoval pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, to neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré boli individuálne dojednané.

29. Rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej pri uzatváraní zmlúv so spotrebiteľmi. Je preto právne bezvýznamné, či riešenie sporu rozhodcovským súdom vyplýva z rozhodcovskej doložky k zmluve alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol

ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Zo spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 2.10.2015 je zrejmé, že ide o formulárovú zmluvu, do ktorej boli doplnené iba údaje spotrebiteľa, pričom iné zmluvné ustanovenia boli vopred naformulované a nebolo ich možné meniť. Ani samotný oprávnený ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednaní. Na základe uvedeného má odvolací súd za preukázané, že nešlo o individuálne dojednanú podmienku.

30. Občiansky zákonník účinný od 1.1.2016 za neprijateľnú podmienku v ust. § 53 ods. 4 písm. r) považuje aj dojednanie, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom.

31. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní uzatvorením spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nesmie byť podmienené uzatvorenie spotrebiteľskej zmluvy.

32. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

33. Podľa § 7 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa používanie nekalých obchodných praktík sa zakazuje aj v súvislosti s plnením záväzku spotrebiteľa vrátane vymáhania pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy.

34. Zo spisového materiálu má odvolací súd za preukázané, že Dohoda o uznaní záväzku ako aj rozhodcovská zmluva boli uzatvorené v ten istý deň. Oprávnený ako dodávateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, a taktiež to nevyplýva ani zo samotnej spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, že povinný mohol uzavrieť Dohodu o uznaní samostatne bez toho, aby musel zároveň uzavrieť aj rozhodcovskú zmluvu. Z uvedeného dôvodu, má odvolací súd za to, že na strane oprávneného došlo k nekalej obchodnej praktike, ak povinnému doručil Dohodu o uznaní záväzku zároveň aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu bez toho, aby ho výslovne upozornil, že podpísanie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je dobrovoľné a uzatvorenie Dohody o uznaní záväzku nie je podmienené podpísaním aj spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Uvedeným konaním oprávnený konal v rozpore s požiadavkami odbornej spôsobilosti, teda porušil starostlivosť, ktorú od neho možno rozumne očakávať a ktorá by zodpovedala čestnej obchodnej praxi, aby narušil ekonomické správanie spotrebiteľa, ktoré by tento pri dostatku informácií inak neurobil. Na základe uvedeného mal odvolací súd ako aj súd prvej inštancie za preukázané, že nekalou obchodnou praktikou došlo k uzatvoreniu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a tým k naplneniu dikcie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. v spojení s § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

35. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája v ust. § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti.

36. Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka) išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná rozhodcovská zmluva je neplatná pre jej neprijateľnosť, pre vykonanie exekúcie chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 335/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva. Bez takejto platnej zmluvy akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie.

37. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy síce vyplýva poučenie o

rozhodcovskom konaní, avšak absentuje poučenie spotrebiteľa o tom, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje jeho právo obrátiť sa na všeobecný súd, s výnimkou prípadu, ak už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie vyvolané dodávateľom. Napriek odvolacej námietke oprávneného, že znenie zákona umožňuje alternatívne riešiť spor aj na všeobecnom súde, a teda dáva zmluvných stranám na výber, na ktorú inštitúciu sa obrátia, odvolací súd poukazuje na formuláciu predmetnej zmluvy, teda že všetky spory, ktoré vzniknú z Dohody o uznaní záväzku, podpísanej dňa 2.10.2015, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom podľa jeho vnútorných predpisov. Z uvedeného nevyplýva žiadne alternatívne oprávnenie spotrebiteľa riešiť spory z vyššie uvedenej dohody na všeobecnom súde spotrebiteľa. Ako už bolo vyššie uvedené taktiež z uvedenej zmluvy nevyplýva, že ide o skutočnú vôľu spotrebiteľa, aby jeho spory s dodávateľom rozhodoval rozhodcovský súd, ale z predložených listinných dôkazov ako aj z neunesenia dôkazného bremena oprávneným má odvolací súd za to, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola povinnému predložená na podpis spolu s Dohodou o uznaní záväzku, pričom zo strany oprávneného nedošlo k upozorneniu povinného, že predmetnú zmluvu nemusí podpísať a uzavretie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou pre uzavretie Dohody o uznaní záväzku, ak konanie povinného bolo podmienené len úmyslom uzatvoriť s oprávneným dohodu o uznaní svojho záväzku.

38. Pre vykonanie exekúcie tak chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský rozsudok vo veci vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Vydaný rozsudok nie je platný, nemá právne účinky, a takýto rozsudok nemôže byť považovaný za rozhodnutie, ktoré je spôsobilé byť podkladom pre nariadenie exekúcie. Na splnenie tejto podmienky musí exekučný súd prihliadať v každom štádiu exekučného konania.

39. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď v súlade s postupom podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku po preskúmaní predloženého návrhu na vykonanie exekúcie žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

40. Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.

41. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami oprávneného.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 C.s.p. pri zastavení exekučného konania (§ 44 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017).

43. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).